

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja

Departament de Dret Penal i Criminologia i Dret
Internacional Públic

Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

Arquitectura institucional del TJUE

- Regulació bàsica:
  - Art. 19 TUE.
  - Arts. 251 a 281 del TFUE.
  - Estatut del TJUE contingut en un Protocol annex al TUE i al TFUE (que pot reformar-se sense modificar els Tractats, art. 281 TFUE).
- Funció: garantir el respecte del Dret en la interpretació i aplicació dels Tractats.
- **Institució única, però no unitària**, integrada per tres instàncies diferents:
  - Tribunal de Justícia: instància superior.
  - Tribunal General: instància intermèdia (abans Tribunal de Primera Instància).
  - Tribunals Especialitzats: instància inferior (abans “sales especialitzades”): només se n’ha creat un que ja ha desaparegut (Tribunal de la Funció Pública de la UE).

Competències del TJUE

- Competència contenciosa:
  - Recurs per incompliment contra els Estats Membres.
  - Recursos per controlar la legalitat dels actes de les institucions de la Unió Europea:
    - Recurs per responsabilitat extracontractual de la Unió Europea.
    - Litigis entre la Unió Europea i els seus funcionaris i altres agents.
- Competència consultiva: compatibilitat dels acords internacionals de la UE amb el dret de la Unió Europea.
- Competència prejudicial.
- Tractat de Lisboa:
  - Elimina les restriccions al TJUE en relació a l'espai de llibertat, seguretat i justícia.
  - Però el TJUE segueix sense tenir competència per controlar les disposicions de la PESC (art. 275 TFUE).

El control de l'aplicació del dret comunitari pel TJUE. Procediments

- Funció contenciosa:
  - Recurs d'incompliment (art. 258 a 260 TFUE)
  - Recurs d'anul·lació (art. 263 i 264 TFUE)
  - Recurs d'omissió (art. 265 i 266 TFUE)
  - Recurs de responsabilitat extracontractual (art. 268 TFUE)
  - Excepció d'il·legalitat (art. 277 TFUE)
- Funció prejudicial: art 267 TFUE

El recurs d'incompliment (art. 258-260 TFUE)

- Possibilita el control pel TJUE del compliment de dret comunitari pels EM
- Règim general: art. 258 a 260 TFUE
- El TJUE disposa d'una competència obligatòria i exclusiva per a la declaració judicial de l'incompliment
- Procediments especials: Aproximació legislacions (art.114.9 TFUE), mesures de salvaguarda (art. 348 TFUE), ajuts d'Estat (art. 108 TFUE).

El recurs d'incompliment

- Legitimació:
  - EM: Denúncia davant la Comissió (art. 259 TFUE)
  - Comissió: D'ofici o prèvia denúncia EM, discrecional (art. 258 TFUE)

El recurs d'incompliment

- Fase pre-contenciosa o administrativa (art. 258 TFUE):
  - Escrit de requeriment
  - Dictamen motivat (transcorregut el termini de 2 mesos per que l'Estat membre respongui)
    - Motivat
    - Fixa els termes del litigi
- Fase contenciosa (art. 260 TFUE)
  - Interposició demanda incompliment per part de la Comissió

El recurs d'incompliment

- Concepte d'incompliment:
  - Violació d'una obligació de dret comunitari:
  - Òrgans a qui és imputable l'actuació de l'EM contrària al dret comunitari
  - Justificacions de l'EM: irrellevància
- L'incompliment és una omisió o un comportament positiu, imputable a un Estat Membre i que infringeix una obligació que li ve imposada per l'ordenament jurídic de la UE.
- L'incompliment té caràcter objectiu: existeix pel sol fet de la violació de la norma comunitària.

El recurs d'incompliment

- Execució de la sentència:
  - Caràcter declaratiu de la sentència (art. 260.1 TFUE)
  - Obligació d'adaptar el dret intern al que exigeix la sentència
  - Procediment sancionatori per l'incompliment de la sentència (art. 260.2 i 3 TFUE)
    - Sancions pecuniàries o multes coercitives
    - Iniciativa de la Comissió

El recurs d'incompliment

- Criteri per a l'establiment de les sancions:
  - Gravetat de la infracció
  - Duració de la infracció
  - Efecte disuasori de la sanció per evitar reincidències.